

Bài luận Sống và Chết

Sống và chết, những từ rất quen thuộc mà chúng ta gặp hằng ngày. Khi một em bé sinh ra, chúng ta chúc mừng cho sự chào đời của bé, chúc mừng cho gia đình bé có thêm người thân, từ nay bé có mặt trên đời. Một người già hay bệnh tật mất đi chúng ta chia buồn với nỗi buồn mất người thân, buồn cho người ra đi vì có thể trong đời này họ chưa hoàn thành tâm nguyện. Và buồn hơn cả là giây phút họ sắp từ giã cõi đời, những giây phút cuối khi mà họ phải gánh chịu cơn đau về thể xác, nỗi đau về tinh thần trước khi chấp nhận cái chết và phải xa rời những gì thân yêu, những gì họ gắn bó. Giây phút cuối sắp từ giã, mọi người ai cũng cố gắng...từ những người thân, kẻ sơ đến những người quen biết, cố gắng để giữ mạng sống của người gặp nạn được kéo dài phút nào hay phút đó. Và chuyện đó vẫn phải xảy ra, không thể nào tránh khỏi khi thời khắc đã điểm. Và trong những giờ phút đó, hầu như chẳng ai có thể làm được gì cả cho dù đã chạy đôn chạy đáo, vẫn phải bất lực nhìn thần chết đến. Từ cổ chí kim có mấy ai thấy được ngày tận của mình, biết được cái chết của mình sẽ diễn ra như thế nào? Nếu có thì người ta sẽ không trôi theo dòng nước, cứ trượt theo những vết trượt dài, chìm lặn trong bể dâu¹. Nếu đã thấy được thì có lẽ ta bằng cách nào đó tác động được vào qui trình sống và chết - một qui luật bất di bất dịch của cõi đời này.

Do cơ duyên mà gia đình anh N được người đệ tử giới thiệu với Đức Thầy, ở tuổi ngoài 60 đáng lẽ anh vẫn còn cống hiến rất nhiều. Sau nhiều năm “chinh chiến” trong lĩnh vực mà ngôn từ có thể ảnh hưởng cả một đám đông, định hướng và đại diện cho điều nhiều người khác muốn nói. Anh đã có tất cả những thứ mà người đàn ông thành đạt mơ ước trong đời. Ở tuổi này, người ta chỉ còn đứng nhìn những gì mình đã trồng đã cống hiến, nay đơm hoa, nảy lộc và nhìn những trái quả chín. Chỉ còn vài điều nữa thôi, đó là chứng kiến sự trưởng thành của con cái, có vợ có con... có cái gì truyền đời để có thể yên tâm nhắm mắt. Sự đã không đến như anh mong muốn, thần chết đã đến gõ cửa, báo trước sự ra đi. Ở thời điểm hiện tại, nền y khoa vẫn phải đang bó tay với căn bệnh ung thư quái ác, căn bệnh mà hy vọng kéo dài hay tồn tại là mong manh và dựa vào may rủi là chính. Được phát hiện quá muộn chỉ trong vòng vài tháng đã đến giai đoạn cuối, thậm chí - cơ quan sinh sản năng lượng sống - đã mất chức năng hoạt động và từng tế bào ở mọi góc ngách trong cơ thể, hoặc là đơn lẻ, hoặc là tập đoàn đang nhanh chóng bị hủy hoại, bị biến dạng trong thời kỳ tấn công kịch liệt của căn bệnh. Trong thời gian ngắn, rất nhanh căn bệnh tiến triển ngày một xấu rồi thì người thân cũng ý thức được độ nguy hiểm và việc cần thiết để kéo dài sự sống của anh.

Sáu mươi lăm tuổi và cái chết đang cận kề, đám cưới đứa con trai duy nhất được dự định nhanh chóng tiến hành trong thời gian gần nhất, chỉ có thể là vào ngày 22 tháng 1 thì mọi việc có thể sắp xếp được, nào là ngày phép của con dâu tương lai và con trai, nào là ngày bay từ Singapore về, nào là họ hàng mời mọc, nào là cỗ bàn, quần áo cưới, nhà cửa... tất cả như đang tất tả ngược xuôi chạy ngược thời gian đua với thần chết... và cũng chẳng biết cái chết đến lúc nào, có thể bất cứ lúc nào. Tình hình sức khỏe cứ thế tiến triển một xấu đi.

Ngày Đức Thầy nhận được thông tin cầu khẩn “...cách nào đó để cho anh N có thể kéo dài tuổi thọ, ít nhất thêm thời gian để dự đám cưới và có thể khỏe mạnh lên...” và cũng là ngày Đức Thầy trả lời, chính là ngày hôm nay 12 tháng 1 là ngày ra đi, cách ngày dự định cưới là 10 ngày. Bằng một phép màu nào đó, ngày này bệnh nhân đã qua khỏi, không phải qua cửa tử; và Đức Thầy cho biết chỉ còn 6 ngày nữa tức ngày 18 tháng 1 cách ngày cưới 4

ngày là ngày dứt số, Đức Thầy đề nghị có thể dời ngày đám cưới trước 3 ngày được hay không?!. Phải! thời gian, thời gian...chúng ta cần thời gian như chưa từng bao giờ cần nó vậy; vậy mà chúng ta đã sống như thế nào? Xem thường chúng như điều dĩ nhiên phải có, hay là than thở sao mà thời gian dài quá, cõi đời này thật đau khổ và chán chường vô biên hay là trân trọng từng giây từng phút...giờ thì lúc chúng ta nói: giá mà, tiếc là, phải chi...

Đức Thầy dạy nếu có thể được thì dời ngày cưới trước 3 ngày, thì mới kịp...nhưng làm sao mà kịp được nữa...tất cả đã định! 22 tháng 1 đó là ngày duy nhất sớm nhất có thể được! Vậy thì chỉ còn một cách duy nhất là cho một chọn lựa nữa: Tới ngày cưới! nhưng không được cho bệnh nhân dự cưới, cần lắm thì cho đến 1 chút thôi... và quan trọng không còn cách nào chỉ là cầu nguyện.

Cơ hội cuối cùng được cho ra: Đến vào ngày đám cưới thì không nên cho đến dự đám cưới, họa chăng một chút xíu rồi về vì người bệnh không thể chịu đựng được. Mọi việc đã diễn ra đúng như vậy, chỉ khác là đến dự đám cưới... hơi lâu, rồi thì ra về và ra đi đúng ngày cưới! Vậy là cũng đủ với sự mong cầu, nhưng không thể nào khác hơn. Vậy là cũng được chiếu cố đến những hai lần đối với ngày tận số. Vậy là cũng được biết trước và thay đổi được số mạng... Vậy là tạm ổn và cũng còn nhiều điều phải cần làm trong tương lai vì khi đã thấy được, đã biết được mà không sử dụng thì điều đó sẽ mai một đi.

Hãy tưởng tượng, cuộc sống xung quanh chúng ta như mạng lưới nhiều chiều, nhiều tầng lớp, và mạng lưới đan xen giao nhau ở các nút, chỉ cần tác động nhỏ ở một nút thôi là sự tác động đó sẽ lan tỏa đến nhiều sự liên hệ khác. Và sự lan tỏa ấy đến chỗ nào mà bị ngừng lại thì sẽ tạo sự tù úng, tù úng là nguyên nhân của mọi bệnh tật; chỉ có cách là cứ thế sự tác động lan tỏa, đến – đi - lan truyền... và đừng giữ lại! Vậy thì, sự tác động nhỏ đó có quan trọng không nhỉ! Và điều gì là quan trọng đối với chúng ta?

Giả sử, anh N mất đi ngày 12 tháng 1 thì hoàn cảnh sẽ ra sao? Không có đám cưới ngày 22 tháng 1. Giả sử lần 2, anh N mất đi ngày 18 tháng 1 thì cũng tương tự và sự việc sẽ xảy ra theo hướng khác. Nhưng bây giờ anh mất đúng ngày 22 tháng 1, thì có một đám cưới... con trai thành gia thất; giờ thì họ đã có cháu nội, tuy có mất mát nhưng cũng phần nào an ủi. Như sự cũng chỉ dừng ở mức đó, và không thể thêm được nữa! Giả sử anh N không mất vào ngày 22 tháng 1 mà có thể kéo dài hơn... thì sẽ phải cần rất nhiều điều kiện để việc đó xảy ra và sự việc sẽ xảy ra hướng khác... Nay ta muốn có sự thay đổi trong hiện tại mà nó đã định tất phải xảy ra, thì phải có sự thay đổi thật lớn tác động đến những nguyên nhân trong quá khứ: Phải có sự hi sinh, phải có điều gì đó tốt đẹp được trồng, phải có sự tiến hóa ... đó là những cái giá cho sự thay đổi! Và quan trọng hơn, đó là sự tác động của người thân, thân nhất gần gũi nhất: Hiểu, yêu thương, chăm sóc và đến lúc không thể làm được gì, cầu nguyện thì sự cầu nguyện đó phải là đúng và đủ nhất. Ta thường lầm tưởng sự cầu nguyện với sự mong muốn, mong muốn thường xuất phát từ hoàn cảnh, từ những gì ta chưa có... và ta muốn có nó, cái muốn ấy cũng xuất phát từ hoàn cảnh. Và sự cầu thì... hoàn toàn không xuất phát từ những điều đó; chúng có lẽ chỉ là cơ hội/lý do cho một sự cầu nguyện; và cầu nguyện cũng là lý do/cơ hội cho nguyên nhân tốt đẹp khác hình thành; cho một điều kiện để có sự gieo mầm và nảy nẩy!

Chú thích:

¹ Bể dâu: Tích trong Thần Tiên Truyện. Ma Cô bảo Vương Phương Bình: "Ta đã ba lần thấy bể khơi biến thành ruộng dâu", ý nói những thăng trầm trong cuộc sống con người.

Nguyễn Thị Thanh Thủy

N: Tức Nông Văn Phàng, nguyên Đại Sứ Việt Nam tại South Africa.